

**KAUNO PILĖNŲ PAGRINDINĖS MOKYKLOS
MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS
ATSIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMO
TVARKA**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokykla sudaro sąlygas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, lavintis ir mokytis pagal gebėjimus ir galias, teikia pagalbą ir paslaugas, kurios padeda didinti ugdymosi veiksmingumą, įveikti ugdymosi sunkumus ir plėtoja mokinio gebėjimus.

2. Mokykla mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą organizuoja vadovaudamasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 (Žin., 2011, Nr. 122-5771) ir atsižvelgia į:

2.1. specialiojo ugdymo ir švietimo pagalbos poreikį (specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo išvadas, pedagoginių psichologinių tarnybų rekomendacijas);

2.2. esamas mokyklos galimybes (švietimo pagalbos specialistų komandą, mokymo(si) aplinkas, turimas mokymo lėšas);

2.3. formaliojo švietimo programą;

2.4. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;

2.5. mokyklos ir tėvų (globėjų) įsipareigojimus įteisintus mokymo sutartyje;

2.6. turimas mokymo lėšas.

3. Bendrojo ugdymo dalykų programas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, pritaiko mokytojas, atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus ir galias, VGK narių rekomendacijas. Taip pat mokytoją gali konsultuoti pedagoginės psichologinės tarnybos specialistai.

3.1. Mokiniai mokomi bendrosios paskirties klasėse pagal pritaikytą arba individualizuotą Bendrojo ugdymo programą (turintys nedidelių, vidutinių, didelių ir labai didelių poreikių).

3.2. Pritaikytas bei individualizuotas Bendrąsias ugdymo programas pusmečiui rengia dalyko mokytojas. Pusmečio pradžioje jas pristato VGK, įvardija tikslus ir metodus iškeltiems tikslams pasiekti. Su parengtomis programomis supažindinami mokinio tėvai.

3.3. VGK posėdžio metu sprendžiama, kada mokiniui galima nutraukti specialųjį ugdymą, kada reikia siųsti pakartotinam vertinimui į PPT.

3.4. VGK esant reikalui visada konsultuoja mokytoją, mokinį, jo tėvus dėl iškilusių problemų ar sunkumų.

4. Sudaromame mokyklos, klasės ar mokinio individualiame ugdymo plane, atsižvelgusi į mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymosi formą ir bendradarbiaudama su mokiniu ir/ar jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbos specialistais, mokykla:

4.1. išlaiko mokiniui Bendruosiuose ugdymo planuose nurodytą minimalų pamokų skaičių pradinio ir pagrindinio ugdymo programoms įgyvendinti;

4.2. keičia specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičių per mokslo metus atsižvelgusi į mokinio reikmes, švietimo pagalbos specialistų, Vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas;

4.3. užtikrina ugdymo nuoseklumą, tęstinumą.

5. Individualus ugdymo planas rengiamas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, atsižvelgiant į ugdymo programą, pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas, ugdymo formą ir mokymo organizavimo būdą, mokyklos galimybes:

5.1. pagal pagrindinio ugdymo pritaikytą ir pagrindinio ugdymo individualizuotą programą turinčiam vidutinių, didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių;

5.2. bendradarbiaujant mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams), švietimo pagalbos specialistams ir kitoms institucijoms, kurias prireikus kaip konsultantus kviečiasi mokykla.

6. Mokytojai specialiąją pedagoginę pagalbą teikia ir specialiąsias pratybas organizuoja per pamokas, grupines ir individualias konsultacijas. Mokytojai individualizuoja ir diferencijuoja užduotis, atsižvelgdami į atskirų mokinių poreikius ir realius gebėjimus, pritaiko ugdymo metodus.

7. Logopedinės pratybos, individualios psichologės konsultacijos vyksta suderintu laiku pagal atskirą tvarkaraštį.

8. Psichologinės, specialiosios pedagoginės, socialinės pedagoginės, logopedinės pagalbos kokybę kontroliuoja direktoriaus pavaduotojas ugdymui.

II. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ, PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

9. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo ugdymo programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami pagal bendrosiose programose numatytus pasiekimus.

10. Mokinių pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal programoje numatytus pasiekimus, vertinimo kriterijai aptariami su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, susitariama, kokiais aspektais bus pritaikomas mokinio pasiekimų vertinimas ir pa(si)tikrinimų būdai, kaip jie derės su bendrosiose programose numatytais pasiekimų lygiais.

11. Specialiųjų poreikių mokinių vertinimas leidžia gauti duomenis apie mokymosi proceso pritaikymą ir padeda kokybiškiau planuoti tolesnius ugdymo etapus. Duomenys apie tai, kaip mokins mokosi, turi lemiamą reikšmę, nes jie parodo, ar buvo (o gal nebuvo) mokinio pažangos poslinkis.

12. Remdamiesi gautais duomenimis, mokytojai turi galimybę suformuluoti tikslus/uždavinius, taip pat aptarti su mokiniu tai, ką jis išmoko, kaip mokėsi ir kaip galėtų dar veiksmingiau mokytis ateityje.

13. Mokiniais, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, netaikoma atskira vertinimo sistema, o parenkami skirtingi vertinimo metodai bei įrankiai. Vertinimas pritaikomas kiekvieno mokinio poreikiams:

13.1. Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių mokymosi rezultatai vertinami, atsižvelgiant į pritaikytos ar individualizuotos Bendrosios programos įsisavinimo kokybę. Vertinimo atskaitos tašku turi būti pagal bendrąją programą besimokančių mokinių pasiekimų lygis.

13.2. Mokiniai, mokomi pagal pritaikytas dalykų programas, pasiekia tik minimalųjį pasiekimų lygmenį, todėl žinios, gebėjimai ir įgūdžiai paprastai nėra vertinami labai gerais ir gerais pažymiais. Tačiau retkarčiais rekomenduojama paskatinti už pastangas.

13.3. Mokinių, mokomų pagal individualizuotas Bendrąsias programas, žinios, gebėjimai ir įgūdžiai nesiekia net minimaliojo pasiekimų lygmens, todėl jie turėtų būti vertinami pagal jiems sudarytos programos turinio įsisavinimo lygį.

13.4. Kai mokinys, mokomas pagal individualizuotą Bendrąją programą:

13.4.1. turi potencialių galimybių ir nesistengia, jis gali būti vertinamas ir nepatenkinamu pažymiu;

13.4.2. gerai atliko jam skirtas užduotis, pasiekė jo programoje numatytus tikslus, jis turi teisę gauti dešimtuką, kaip ir bet kuris kitas klasės mokinys;

13.4.3. nuolat gauna arba labai gerus pažymius, arba tik nepatenkinamus, peržiūrima parengta programa: ji yra arba per lengva, arba per sunki.

13.5. Sutrikusio intelekto mokinys kartoti programą toje pačioje klasėje nepaliekamas.

13.6. Vertinant specialius ugdymosi poreikius turinčių mokinių pasiekimus, atsižvelgiama į individualius skirtumus, nuo kurių priklauso, kokių ugdymosi rezultatų gali pasiekti mokinys.

13.7. Ugdymo sistemoje diferencijuojamas veiksnys yra programa, bet ne pažymys, kuris atspindi mokymosi kokybę.

14. Mokinių, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, pažanga ir pasiekimai vertinami pažymiais.

15. Metų pabaigoje mokinių programų skirtumai fiksuojami elektroniniame dienyne (Mokinių mokymosi apskaitos suvestinėje). Šios atžymos liudija apie tai, kad mokiniai mokydamiesi įgyja skirtingo lygmens žinių ir gebėjimų.

16. Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių pasiekimai aptariami VGK.

III. SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS IR SPECIALIOSIOS PAGALBOS MOKINIAMS TEIKIMAS

17. Specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos paskirtis – panaudojant visas mokinio galias didinti ugdymo veiksmingumą.

18. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama vadovaujantis tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 (Žin., 2011, Nr. 92-4395).

19. Mokykloje teikiama švietimo pagalba:

19.1. Specialiąją pedagoginę pagalbą teikia logopedas, specialusis pedagogas. Paslaugos: vaikų specialiųjų ugdymosi poreikių nustatymas; specialiųjų vaiko ugdymosi poreikių tenkinimas; tėvų ar globėjų bei pedagogų konsultavimas specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių vaikų ugdymo klausimais.

19.2. Specialiąją pagalbą teikia mokytojo padėjėjas. Paslaugos: padeda orientuotis ir judėti aplinkoje, susijusioje su ugdymu(si), mokykloje ir už jos ribų ugdomosios veiklos, pamokų, pertraukų, popamokinės veiklos, papildomo ugdymo, renginių ir išvykų metu; bendradarbiaudamas su mokytoju, specialiuoju pedagogu ir logopedu, numato ugdymo tikslų ir uždavinių pasiekimo būdus bei pagalbos mokiniams teikimo metodus ir juos taiko.

19.3. Psichologinę pagalbą teikia psichologas. Paslaugos: vaiko emocinių, elgesio bei kitų asmenybės problemų nustatymas ir pagalba jas sprendžiant; pagalba vaikui, padedant jam išlaikyti dvasinę darną, gebėjimą gyventi ir ugdytis kritinėse situacijose; vaiko gabumų, brandumo vertinimas bei rekomendacijų dėl tolimesnio ugdymosi teikimas; emocinių ir elgesio problemų, žalingų įpročių prevencijos ir kitų programų įgyvendinimas.

19.4. Socialinę pedagoginę pagalbą teikia socialinis pedagogas. Paslaugos: specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio vaiko ir jo šeimos reikmių išsiaiškinimas; informacijos apie švietimo pagalbą teikiančias institucijas, ugdymo ir medicinos įstaigas, centrus kaupimas ir teikimas tėvams; pagalba mokiniui integruojantis įprastoje bendraamžių grupėje; tarpininkavimas tarp tėvų ir specialistų, komandinis darbas su specialistais, teikiant švietimo pagalbą vaikui; informacija tėvams apie įvairias lengvatas, poilsio, laisvalaikio ir kt. galimybes šeimai, auginančiai specialiųjų ugdymosi poreikių turintį vaiką; rūpinimasis vaiko teisėmis.

20. Specialiosios ir specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarka:

20.1. Pagalba teikiama ugdymo proceso metu (per pamokas ir po jų).

20.2. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama specialiųjų pratybų forma: individualios, pogrupinės (2-4 mokiniai), grupinės (5-8 mokiniai).

20.3. Mokiniais, turintiems didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, pagalba teikiama specialiųjų pamokų metu logopediniame kabinete.

20.4. Mokiniais, kuriems reikia tiflopedagogo, surdopedagogo, pasiūloma papildoma mokykloje esančių specialistų pagalba arba sudaromos sutartys su reikiamos specializacijos specialiaisiais pedagogais iš kitų įstaigų.

IV. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ IR BESIMOKANČIŲ PAGAL BENDROJO UGDYMO PRITAIKYTAS PROGRAMAS, UGDYMAS

21. Bendrojo ugdymo pritaikyta programa – mokinio specialiuosius poreikius tenkinanti programa, kuri yra rengiama atsižvelgiant į mokinio gebėjimus ir galias, PPT specialistų, mokyklos VGK narių rekomendacijas:

21.1. rengiama pagal Bendrojo ugdymo programas, kurias pritaiko mokytojas kiekvienam mokiniui individualiai;

21.2. programoje nusakomos ugdymo turinio apimtys, metodai, tikslai, pasiekimai;

21.3. ši programa gali šiek tiek skirtis nuo valstybės lygmeniu apibrėžtos programos mokinių pasiekimų lygiais, apimtimi.

V. MOKINIŲ, BESIMOKANČIŲ PAGAL PAGRINDINIO UGDYMO INDIVIDUALIZUOTĄ PROGRAMĄ, UGDYMAS

22. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, atsižvelgiant į mokinio intelekto sutrikimą (nežymus, vidutinis, žymus ar labai žymus), mokinio gebėjimus ir galias, PPT specialistų ir VGK narių rekomendacijas, pagrindinio ugdymo individualizuota programa:

22.1. rengiama remiantis Bendrojo ugdymo programomis;

22.2. kai kurių dalykų programos gali būti rengiamos net pagal 2 metais žemesnę programą;

22.3. programoje nusakomos ugdymo turinio apimtys, metodai, tikslai, pasiekimai;

22.4. ši programa skiriasi nuo valstybės lygmeniu apibrėžtos programos mokinių pasiekimų lygiais, apimtimi, turiniu;

22.5. programa rengiama pusmečiui, pristatoma ir aptariama VGK posėdyje;

22.6. pusmečio ir metų pabaigoje mokytojas pateikia duomenis apie parengtos programos veiksmingumą, mokinio pasiekimus, iškilusias problemas, sprendimo būdus. Su parengtomis programomis supažindinami mokinio tėvai.

23. Ugdymas organizuojamas mokyklos aplinkoje, teikiant būtiną pagalbą, aprūpinant ugdymui skirtomis specialiosiomis mokymo ir techninės pagalbos priemonėmis.
